

בס"ד. ש"פ במדבר, ב' סיון ה'תשמ"ג. הנחת הת' בלתי מוגה

10

והי' מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד גו' 1. הנה פסוק זה הוא התחלת הפסרת פרשת במדבר, והקשר פרשה זו הוא, משום שגם בפרשה זו נמנו ישראל, ועד שעל שם המנין שבתחלת פרשתנו ושגם הודגלים וכו' נקרא כל הספר חומש הפקודים 2. ועי' אומרים בהפסרה שלעת"פ הי' מספר בני חול הים אשר לא ימד ולא יספר. וצריך להבין, דלכאורה הוא סתירה מרישא לסיפא, דברישא משמע שיש להם מספר וכסיפא כתיב אשר לא ימד ולא יספר, והי' לו לומר והיו בני ישראל באופן כזה אשר לא ימד ולא יספר, ולא להודיש שהי' שם ענין המספר. וגם צריך להבין בכדיה ענין מנין בני ישראל, דלכאורה הרי ידוע דאינן הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העיני, משא"כ בדבר שסופרים אותו בגילוי כו' וא"כ מזה בלדות ענין מספר בני. גם צריך להבין בהמשך פסוקי ההפסרה, דכתיב שם: והי' במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם ראש אחר בני אל חי, ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדו ושמו להם ראש אחר בני וצריך להבין מהו תוכן ג' ענינים אלו ומהו הקשר ביניהם. גם יש להבין, מדוע דוקא בענין תשגי נאמר בהדגשה שזהו במקום אשר יאמר גו' יאמר להם גו'. דלכאורה הי' לו לומר, וקראו לאלו אשר נאמר בהם לא עמי אתם בני אל חי, וכמו צפנ"ו דלא כתיב והי' במקום מספר בני ישראל יהיו כחול הים אשר לא ימד גו' וכן לא"י לא כתיב והי' מקום אשר יהיו בני יהודה ואפרים (בגפרד) יהיו יחדיו גו' (וכו"ב), ומדוע דוקא כאן נאמר שהוא במקום.

11

והבני כל זה מקדים בלקו"ת (פרשתנו על הפסוק 7), דהאדם הוא צולם קטנ, וכמו שיש בעולם ד' יסודות, אש רוח מים ועפר, כך יש בגופו האדם ד' יסודות, וכמ"ש גם את העולם נתן בלבו גו', פירוש שהעולם הוא ניתן בלבו של בני האדם דהיינו ד' יסודות שלו, שבזה הוא מתקן את כל העולם כולו. ויש להוסיף בזה, דהנה אר"ל 11, אני נבראתי לשמש את קוני, שמוה מובן, דטעם הדבר מה שבאדם ישנם הי' יסודות אש רוח מים ועפר, הוא משום

1 חושב ב. א. 2 יומא סה, ב. 3 ראה שם כב. ב. חובא בסה"מ חס"ה (ע' הקפד א'מג) דלחלו. ועוד. וראה גם המשך בששה"ק הע"ב דלחלו. 4 ראה אה"ת פרשתנו ע' ב (ש"נ לשל"ה). אה"ת השא ע' אהתכה ואילך. המשך בששה"ק הע"ב ח"א ע' קפא. 5 ב"מ מב, א. ועוד. 6 ראה מקומות שנסמנו בחת' הבאה. 7 ה, א ואילך. וראה גם סה"מ תקס"ה ח"ב ע' תקעט ואילך. ד"ה זה מנ"ק אהתא"צ שם בחוספות ע' א"כ ואילך. אה"ת פרשתנו ע' נח ואילך. שם כרך ח' ע' אהתקנא אה"ת בלק ע' התקמ ואילך. שם כרך ח' ע' אה"ת ואילך. 8 ראה אה"ת פל"א (נסמן בלק"ת שם). ובהנמנו בחת' בסה"מ קונטרסים ח"ג ע' קלו. 9 ראה גם ע"ה פ"ג פ"י. 10 קהלת ג, יא. 11 קדושין בסופה.

שעבודתו צריכה להיות כד' האופנים דארמ"ע, ולכן ניתנו לו ד' יסודות אלו, כדי שיוכל לעבוד עבודתו באופן כזה. הי"ך, דוהו ג"כ הביאור בהמשך הענינים בלקו"ת שם, דאחרי שמביא שבאדם ישנם ד' היסודות, ממשיך, דגם את העולם נתן בלבו של בני אדם, ועי' שמתקן הדי' יסודות שלו, הנה בזה הוא מתקן את העולם כולו, ויש לבאר קשר הדברים, דזה שבאדם ישנם ד' היסודות, הוא כדי לשמש את קונו, וא"כ הרי ע"י שמתקן את ד' היסודות שלו הוא מתקן את העולם כולו.

12

וממשיך בלקו"ת שם, לבאר ענין ד' היסודות בעבודת האדם, ומתחיל בהסדר מלמלמ"ע, עפר מים רוח ואש. הי"ך דמה שמבאר בסדר זה הוא כי המדובר הוא בעבודת האדם בעוה"ז החתונה, וסדר העבודה הוא מלמטה למעלה, ומבאר בזה, דהנה עפר הארץ רומז לעבודה שהיא בבחי' ארץ, דאר"ל 12, למה נקרא שמה ארץ, שרצתה לעשות רצון קונו, שזה כולל ב' פירושים, גלשות רצון ומלשון רצתה (מרוצה), ובשניהם התוכן אחד, התשוקה לעשות רצון קונו. וזהו ענין ארץ, ענין החשבה שבכא"א מישראל לעיני כל יח'. וזה שייך גם לענין הלב שבארמ"ע 12, שהכל דשין עלי' 13 (ענין הביטול, כמאמר 14 ונמשי כעפר לכל חיה'), היינו שהיא בבחי' ביטול, שאינו מצאיות לעצמו, וצריך לעור וסיוע מלמעלה. וענין יסוד המים בעבודת האדם יובן ע"פ מ"ש בחת"מ 16, פקדת הארץ ותשוקתה, רבת העשרנה, פלג אלקים מלא מים, שמילוי התשוקה הוא ע"י המים. דענין המים הוא שחם יורדים ממקום גבוה למקום נמוך, אלא שזהו טבעם ותכונתם, שאם רק יורדים ממקום גבוה למקום נמוך, ואין דבר מונע בעדם, הרי הם יורדים יש אפשרות לרדת למטה יותר, ואין דבר מונע בעדם, הרי הם יורדים למטה יותר, ושם הם נשארים. ובעבודת האדם הם המצות 16, כולל התורה כפי שהיא אחת מרמ"ח מ"ע, רמ"ח פקודין, שכולם יורדו להתקשר בדברים גשמיים דוקא. והיינו שמצות בעצמם מקומם למעלה, כמאר"ל ע"פ 19 מגיד דבריו ליעקב גו', דמה שהיא עושה הוא אומר לישראל לעשות, יאח"כ נמשכו (דוהו ענין מגיד, הגדה לשון המשכה 20) למטה, וענין זה נעשה ע"י עבודת האדם, כידוע פירוש אדמ"ר הזקנו 2 והרב המגיד 22 ולפעמים מובא גם בשם הבעש"ט 23

12

ב"ר פ"ה, ח. וראה גם תי"א בראשית א, ג (נסמן בלקו"ת שם). אה"ת בראשית כרך ג' תפא, ב ואילך. 12* ראה בארוכה אה"ת בלק ע' התקיס ואילך. ובכ"ט. 13 ראה ערוכין נד, א. 14 תפילת אלקי נצור (ביבות ז', א). 15 ראה גם לקו"ת שם ז, א ואילך. 16 תהלים סה, י. 17 ראה תענית ז, א. שחש"ר עת"פ א, ב. 18 ראה גם תניא פ"ד. 19 תהלים קמז, יס. שמו"ר פ"ל, ס. 20 ראה בהנמנו בחת' בדי"ה מומור שיר ליום השבת (קח"ת חס"ט) ע' 14. 21 סה"ש חש"ג ע' 12. 22 לקו"א ג, ג. אה"ת קיב, ב. ועוד. 23 צוואת חריב"ש סי' קמב.

הנחת הת' בלתי מוגה

ער - 100
פ"ח - 100
נ"ח - 100
ע"ה - 100

והי' מספר כנ"י

כנ"י
2231
105241146

105241146
105241146
105241146

105241146

105241146

ובזו יובן גם ענין הנעלה שבמספר ומנין. אף שבכפל אין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין. כי ענין מספר זה (אשר לא ימד' גו') הוא נעלה יותר ממספר סתם, ואמילו מדבר שלמעלה ממספר, כי יש בו ב' העינים דמספר ובלי מספר יחד וע"ד המבואר במ"א³³, בענין חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום שנאמר³⁴ ועתה ישראל מה גו' א"ת מה אלא מאה³⁵, שענין מספר מאה הוא שלמות המספר שנמשך בו ענין מ"ה שהוא נעלה מבחי' מ"ה עצמה.

אשר יאמר להם בני אדם חיי' היינו שאין זה ענין חדש שמחוץ למקום המדידה והגבלה, אלא שבאותו מקום בדרגא (במקום) החשובה, הפיכת הודונות לזכויות³⁶, וע"ד מה שארז"ל³⁷ אותן מצעות שהציעה לו באיסור הציעה לו בהיתר כו'. כיתרון האור מתוך החושך.

והנה ע"י מעשינו ועבודתנו⁴⁰ עכשיו בהד' יסודות, העבודה שבבחי' עטר סור מרע, והעבודה שבבחי' מים ועשה טוב, והעבודה שבבחי' רוח שהוא לימוד החורה בקש שלום⁴¹, כמ"ש⁴² הוי' עוז לעמו יתן הוי' יברך את עמו בשלום, ובפרט העבודה שבבחי' אש שהוי' החשובה מה שמשיח אתה לאתבא צדיקא בחיובתא⁴³, ומה גם ע"י לימוד עינים אלו, ובפרט כמו שהם בתורת

והנה ע"י מעשינו ועבודתנו⁴⁰ עכשיו בהד' יסודות, העבודה שבבחי' עטר סור מרע, והעבודה שבבחי' מים ועשה טוב, והעבודה שבבחי' רוח שהוא לימוד החורה בקש שלום⁴¹, כמ"ש⁴² הוי' עוז לעמו יתן הוי' יברך את עמו בשלום, ובפרט העבודה שבבחי' אש שהוי' החשובה מה שמשיח אתה לאתבא צדיקא בחיובתא⁴³, ומה גם ע"י לימוד עינים אלו, ובפרט כמו שהם בתורת

33 ראה אה"ת חיי"ש קיא. ב. המשך חייב אדם לברך הל"ה ע' עח. לעיל ד"ה ויאמר לו יחוננו (ע' ל, ואילך). 34 עקב י. יב. 35 מנחת מג. ב. 36 יומא פו. ב. 37 מנחת פד. א. וראה גם לקי"ש חס"ו ע' 73. 38 ויבא כס. לה. 39 ראה סח"מ הקס"ה שם ע' הקצח. א"מ. ח"א ויני מוה. א. סח"מ חקס"ה ח"ב ע' חשיח. 40 ראה תניא רמל"ו. 41 ראה לקי"ת בלק עג. ב. ואילך. ובכ"מ. 42 חוליים כס. א. 43 ראה חז"ל קנג. ב. סח"מ הקס"ה שם ע' א"מב. לקי"ת שמע"צ צב. ב. סח"מ הקס"ב ח"ב ע' תקלד ואילך. ובכ"מ.

במארו²⁴ דע מה למעלה ממך, שממך וכך הדבר הלוי, כל העינים שלמעלה.

אמנם הנה כתיב²⁵ ארץ לא שבעה מים, שגם לאחר שישנם המים (המצוות) צריך להיות עדיין ענין החשוקה, והשקוקה, אבל מכיון שנמצאים בעולם הזה, עולם מלשון העלם²⁶, הנה כדי שיהי' ענין השוקה זו צריך צננתה כח מיוחדת. וזה ענין היסוד הג' יסוד הדרת שתוכנו הוא ענין העלי' למעלה, כמ"ש²⁷ רוח האדם העולה היא למעלה, ובעבודת האדם הוא לימוד החורה שתוכנה הוי' אלוהים. אמנם גם הרוח אינו עלה למעלה צננתה, ולזה הוא היסוד הדי' יסוד האש, שמבע האש עלות למעלה, וכמבואר גם בתניא²⁸, שהאש טבעו לעלות למעלה, וצריך שתהי' פתיחה שתמשוך אותו למטה כדי שלא יכלה ויעלה למעלה כו'. ובעבודת האדם היא החשובה.

וזהו כללות ענין עבודת האדם, אני נבראתי לשמש את קוניי¹¹, בדי' היסודות, שבכללות עינים היא החשוקה לעלות למעלה בכל ד' האופנים לעלי'. והוא בדרגת ספירת המלכות דעלי' איתמר²⁹ נהורא התאה קרי דהיך ולא שכיר לנהורא עילאה, כמ"ש³⁰ למען יזמר כבוד ולא ידום.

אמנם לעי' הנה המלכות גופא כמו שהיא במקומה יאיר בה האור שלמעלה, ועדי' בעבודת האדם, שאומן העבודה לא יהי' באופן של חשוקה לעלות ממדינתה, אלא שבעבודתו גופא יאיר האור שלמעלה. וזהו ג"כ הייך בלשון חז"ל, אני נבראתי לשמש את קוניי, ולא אמרו בראי' משום שהקשר בין האדם העובד את ה' עם הקב"ה הוא כמו אדם הקונה דבר, שהדבר עצמו אינו משתנה והוא רק שינוי רשות כלבדי'. וכמבואר בחי"א³¹ בפירוש ברוך קונך³², וכינוי שהוא חד עם עצמותו יח', הרי גם בעבודתו למטה נרגש האור שלמעלה.

וזהו והי' מספר בני ישראל כחולץ הים אשר לא ימד ולא יספר, כי לעי' גם בהמספר עצמו, העבודה שבמדידה והגבלה, יורגש ענין שלמעלה ממדידה והגבלה, ולכן המספר עצמו יהי' באופן אשר לא ימד ולא יספר.

אבות פ"ב מ"א. 25 משלי ל. פו. 26 לקי"ת כמדבר שם (ח. ג.) שלח לו. ד. כ"אוח"ז להצ"צ ע' שנה. 27 קחלה ג. כא. 28 פ"ט. ג. וראה גם רמב"ם הל' יסודות פ"ד ח"ב. 29 ראה חז"ל קמ. א. קעח. ב. עז. ב. פו. ב. 30 חוליים ל. יג. 31 משפטים עז. ד. עז. ב. 32 כסדר קידוש לבנה.

